

Kjak

Jógvan við Keldu

Kenslur, Coca Cola, tilfeingið og marknaðføring

Tað er sum danska orðatakið sigur: “Det er som man ser det”.

Áðrenn eg komi til grein-ina “Latum okkum virða fiskivinnuna 3” hjá Teiti Vágadal, lati eg hesa fráboðaðu grein frá mær!

Onki at ivast í, tá grein-skrivarin í grein síni: “Latum okkum virða vinnuna 1”, nevni marknaðføring sum kensla, kann hetta í minsta lagi tvískiljast soleiðis, at marknaðføringarátak er kensla meðan ein sokallað “marknaðføring” eisini kann skiljast “kensluleys” lobby-isma, har ofta verður hildið, at vinnulívsfólk og politik-arar tosa í so nógv saman.

At Coca Cola - sum mynd - kemur inn í kjakið um føroyskt fiskatilfeingið, sum hann sigur er ein kenslulig marknaðføring, er tað eitt sindur av uttanumtosi: “Tá vinnan hugsar pening, skulu vit so virða hana?” spyr grein-skrivarin” og sigur víðari: “Eitt kunnu vit staðfesta. Vinnan er væl greið yvir at kenslur selja”, og so, “Coca Cola hevur funnið útav, at fólk skulu endurminnast og endurminnast ...” og leggur afturat, “vit tráa meira. Tað (CC-drykkurin,red.) er ósunt, sum veit ikki hvat, men hóast tað so heldur sølan fram”.

Tøl og veruleikin

Lat meg endurtaka. Tað eg vísti á í míni fyrstu grein “Fastlontir frøðingar og

verulig vinnulívsfólk”, var í stuttum, at frøðingur, sum tíðum er serkønur í Kring-varpi Føroya kallar vinnulív, reiðarar og politiska system-ið korrúpt – Gunnvør Balle, leggur eisini upp til tað í síni skematisku grein. Hesin sleppur at brúka sterkar al-

Óstøðugt lítið oyggja-land má geva høvuðs-vinnuni kontinuitet

ment goldnar miðlar sum “bakland”, og við tí talar til lægsta felagsnevvara, sum við øvund etur seg upp ígjøgnum samfelagið. Hetta niðurbrýtur alla framgongd. Hetta páhald hevur onki við persónligt álop at gera, men vísir bert á, at greinskrivarin tvíheldur um nakað, sum bæði eg og stórir partur av tigandi meirilutanum er ósamdur við honum í. – Hetta er ósunt.

Nú nevni Teitur Vágadal, at frøðingar tosa tøl og veruleika, sum um gerandis-dagurin hjá okkara veru-liga vinnulívi ikki ger tað. Hann sigur: “Kenslur hevur vinnulívið og samfelags-búskapurin ikki brúk fyri. Vinnulívið hevur brúk fyri veruleikanum”. – Er tað ikki júst vinnulívið sum hugsar

veruleika? – Tað er henda niðurgerðin!

Teir eiga “good will” frá fólkinum

Hesum veruleika – gerandis-dagurin við upp- og niður-gongdum undirbygd við tølum – er dagliga lívið hjá

vinnulívsfólki okkara, meðan frøðingar oftast bara hava annan partin, nevniliga tølina, rokniarkið og kanska gloyma multiplikatoreffektina. – Ov sjáldan sæst, at ávísu frøð-ingar tosa um satsningar, niðurgongdir kanska fleiri ár upp í røkur, milliardailøgur, áhaldandi lámsgjöld, uppar-beiddu vitanina, marknað-føringaráttøk og annað sjálv-sagt, sum er við til at ríka samfelagið, hesir - eg endur-taki – eiga sanniliga ein “good will”!

Sjálvandi nýtast verulig vinnulívsfólk ikki okkara hjálp, men nýtast bara frið og kontinuitet at arbeiða, so samfelagið kemur uppáft-ur longri. Samfelagið gerst ikki betri fyri, av at fast-løntir frøðingar vanvirða hesar veruleikar, og liva í

órealistiskum dreymum, sum eru langt frá visjónum. – Óstøðugt lítið oyggjaland má geva høvuðsvinnuni kontinuitet.

Ummælið - bara á “hægri støði”

“Søgan endurtekur seg “men bara á hægri støði”. Fari tí at endurtaka eina av fleiri útsøgnum, sum ein av okk-ara kendu frøðingum segði seinast í 1940num um hend-inga stórreiðaran og stór-keypmannin, Kjølbro, sum tá hevði umleið 800 fólk á lønarlistanum við víðfevnd-um ídnaðargreinum, sum hevði týðning fyri allar Fø-oyar – eisini visionert. Hesin frøðingur segði um Kjølbro, og tað er alment: “Og Kjølbro kann vera so býttur og ólog-iskur. Hann veit skil á salt-fiski og sølu av saltfiski. Men tað er eisini tað einasta vit hansara røkkur rundan um! – Og í framhaldi gav hann honum eitt dygt gúpp. Soleiðis endurtekur søgan seg í dag, “bara á einum hægri støði”!

Sosiga bæði Teitur Vágadal og Gunnvør Balle, at tað er tann, ið finst at frøðingum fyri teirra niðurgerð um før-oysk vinnulívsfólk, sum er persónligur og klývvur før-oyska fólkið.

Nei, sum danska orðatakið sigur: “Det er som man ser det”!

Bjarni Djurholm, løgtingsmaður

Nú er tann stundin komin...

Kommunurnar eiga at fáa heimild at gjalda sín part av barnaansingini til foreldrini.

Um dagarnar eru pæda-gogarnir farnir í verkfall. Kanska var ikki annað væntandi, tá hugsað verður um retorikkina á arbeidsmarknaðinum. Arbeidssteðgurin er tó í fullum samsvari við verkfalsrættindini. Í so máta er einki nýtt undir sólini.

Kortini raka arbeidss-teðgir sum oftast summi meinari enn onnur og avdúka eisini stirvni í skipanunum á arbeidsmarknaðinum.

Verkfallið á ansingar-stovnunum er einki undantak. Foreldur eru í trongstøðu og komm-unurnar hava lítlan móguleika at veita eina hjálpandi hond, uttan kanska at steðga ansingargjaldinum, so foreldrini sleppa undan at rinda fyri óvirkna barnaansing.

Glottar

Men kanska eru glottar í sjónarringinum.

Í samgonguskjalinum er felt niður, at “Fyri at foreldur betur kunnu

leingja barnsburðar-farloyvi, eiga at verða heimilað kommununum at rinda partar av stovns-plássni til foreldrini, velja tey at ansa egnum barni/ børnum heima”.

Fremur samgongan henda setning merkir tað, at tað verður heimilað kommununum at gjalda sín part av barna-ansingini til foreldrini.

Hetta fer at smidlig-gera alla ansingina og foreldrini fáa reellar valmøguleikar. Tey kunnu velja sjálvi at ansa egnum børnum ella at lata kommunalu ansingini uppgávuna.

Sum er kunnu komm-unurnar ikki veita foreldrunum henda móguleika. Tí eiga landsstýrið skjótast at fyrireika lógarbroyt-ingar í samsvari við sam-gonguskjalið, sum fara at fjøltátta valmøguleik-arnar hjá foreldrunum, samstundis sum komm-unurnar kunnu smidlig-gera alt barnaansingar-økið.

